

Avaleht>Teie õigused>Kuriteoohvrid>Hüvitamine>Juhul kui minu nõuet menetletakse nõude esitamise riigis Juhul kui minu nõuet menetletakse nõude esitamise riigis

Sloveenia

Milliste kuriteoliikide korral on mul õigus hüvitist saada?

Hüvitist on õigus saada ainult **tahtliku vägivalgakuriteo ohvril**. Tahtlik vägivalgakuritegu on kuritegu, mis pannakse jõudu kasutades toime tahtlikult ja mis on suunatud otseselt isiku elu või tervise vastu (isikuvastased kuriteod, nt mõrv, tapmine, kehavigastuste tekitamine) või seksuaalse puutumatuse rikkumine (seksuaalkuriteod).

Lisaks peab selline kuritegu olema karistusseadustiku kohaselt karistatav ühe aasta pikkuse või pikema vabadusekaotusega. Teisisõnu, rahaliste kuritegude eest hüvitist ei maksta.

Milliste vigastuste korral on mul õigus hüvitist saada?

Teil ei ole õigust saada hüvitist kergete vigastuste eest (nt põrutused, marrastused, verevalumid) või muude kehavigastuste eest, millel on lühiajaline väline mõju või mis ajutiselt ja vähemal määral mõjutavad ohvri tervist.

Hüvitist võidakse määrata juhul, kui kehavigastust peetakse vähemalt *kergeks* (nt pehmete kudede haavad, mis vajavad õmblemist, lihtsad luumurrud, nihestused ja nikastused, kuulmekile purunemine, lühiajalise teadvusekaotusega põrutus, ühe-kahe hamba kaotus, ühe sõrmelüli kaotus).

Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma olen kuriteo tagajärjel surnud ohvri sugulane või ülalpeetav? Missugused sugulased või ülalpeetavad võivad hüvitist saada?

Jah, hüvitist lähedase surmast tingitud hingeliste kannatuste eest võidakse maksta ka **ülalpidamisel olnud isikutele**, st isikutele, keda surnud kuriteoohver üleval pidas või kellel oli õigus viimase ülalpidamisele (eelkõige alaealine laps ja alla 26-aastane laps, kes õpib päevaõppes; abikaasa või elukaaslane, kellel puuduvad elatusvahendid või kes on endast olenematutel põhjustel töötu; vanem, kellel puuduvad piisavad elatusvahendid ning kes ei ole suuteline piisavaid elatusvahendeid hankima).

Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma olen ellu jäänud ohvri sugulane või ülalpeetav? Missugused sugulased või ülalpeetavad võivad sellisel juhul hüvitist saada?

Ei.
Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma ei ole ELi liikmesriigi kodanik?
Ei. Hüvitise maksmise ametlik tingimus on, et nõude esitaja peab olema Sloveenia Vabariigi või muu ELi liikmesriigi kodanik.

Kas ma saan nõuda riigilt hüvitist, kui ma elan siin või kui ma olen sellest riigist pärit (see on mu elukohariik või kodakondsusjärgne riik), isegi kui kuritegu pandi toime teises ELi riigis? Kas mul on võimalik seda teha siin, selle asemel, et nõuda hüvitist riigis, kus kuritegu toime pandi? Kui on, siis millistel tingimustel?

Ei. Hüvitise taotlemiseks peab kuritegu olema toime pandud kas Sloveenia Vabariigi territooriumil või Sloveenia lipu all sõitval laeval või Sloveenia õhusõidukis, olenemata sellest, kus laev või õhusõiduk kuriteo toimepanemise ajal asus.

Kas ma pean selleks, et hüvitist saada, teatama kuriteost kõigepealt politseile?

Jah, tegu tuleb registreerida pädevas asutuses või sellest tuleb teatada pädevale asutusele (politseile, prokuratuurile) ning seda tuleb käsitada **kuriteona** (mitte näiteks väiksema õiguserikkumisena) ning peab olema põhjendatud kahtlus, et toime on pandud kuritegu (prokuratuurile esitatud kuriteokaebus).

Kas ma pean enne hüvitisnõude esitamist ära ootama politsei uurimise või kriminaalmenetluse tulemusi?

Ei, kuid peab olema **põhjendatud kahtlus**, et toime on pandud kuritegu, st esitada tuleb vähemalt kuriteokaebus, mille politsei edastab uurimise lõppes prokuratuurile.

Kas ma pean kõigepealt nõudma hüvitist kuriteo toimepanijalt, juhul kui tema isik on tuvastatud?

Enamasti on sellisel juhul hüvitise maksmise aluseks **lõplik ja täitmisele pööratav kohtuotsus, millega määrati kuriteoohvrile hüvitis** ning mis võidi teha juba kriminaalmenetluse käigus (otsus kriminaalmenetluses esitatud tsiviilhagi kohta) või tsiviilkohtumenetluses (hagi kohta tehtud otsus). Lisatingimuseks on, et kohtuotsust **ei täideta** (hüvitist ei ole saadud) **või ei ole hüvitise saamine võimalik** (kuriteo toimepanijal puudub vara või ei ole selle kättesaamine võimalik). Erandjuhtudel ei ole hüvitise esmajärjekorras kuriteo toimepanijalt nõudmine siiski vajalik:

– kui kuriteoohver kuulub erikaitse alla kuuluvate isikute hulka: **lapsed, koduvägivalla ohvrid, puuetega inimesed, teise ELi liikmesriigi kodanikud** (piiriülestes juhtumites);

– kui **kuriteo toimepanijat ei ole tuvastatud** (kolme kuu jooksul pärast kuriteo registreerimist või sellest teatamist ning kuriteo toimepanijat ei tuvastata enne komisjoni otsust) või kui kuriteo toimepanijat **ei saa kohtu alla anda** (nt kuriteo toimepanija on surnud või noorem kui 14-aastane ja teda ei ole võimalik kriminaalvastutusele võtta).

Kas mul on õigus hüvitisele ka juhul, kui kuriteo toimepanija ei ole tuvastatud või teda ei ole süüdi mõistatud? Kui on, siis millised tõendid pean ma oma nõude toetuseks esitama?

Kui kuriteo toimepanijat ei ole tuvastatud (kolme kuu jooksul pärast kuriteo avastamist või registreerimist või sellest teatamist ning kuriteo toimepanijat ei tuvastata enne komisjoni otsust), võib kuriteoohver esitada hüvitisnõude.

Üldjuhul on hüvitis seotud kuriteo toimepanija suhtes tehtud süüdimõistva otsusega, kui seda nõutakse täitedokumendi, st kohtuotsuse (kriminaal- või tsiviilkohtumenetluses tehtud otsuse) alusel, millega kuriteoohvri kasuks mõisteti välja hüvitis, kuid kuriteoohver ei saa seda kuriteo toimepanijalt kätte (kohtuotsust ei täideta või see on võimatu).

Kui kuriteoohvril on eristaatus (lapsed, puuetega inimesed, koduvägivalla ohvrid või kuriteoohvrid piiriülestes juhtumites (teiste ELi liikmesriikide kodanikud)), ei ole hüvitise taotlemise tingimuseks kuriteo toimepanija suhtes tehtud süüdimõistev otsus.

Kas hüvitise taotlemiseks on ette nähtud kindel tähtaeg?

Jah, hüvitise taotlemiseks on kehtestatud kaks tähtaega.

Kui **kuriteo toimepanijat ei ole tuvastatud** või **kuriteoohver kuulub kuriteoohvrile erirühma** (lapsed, koduvägivalla ohvrid, puuetega inimesed, teiste ELi liikmesriikide kodanikud), tuleb hüvitisnõue esitada **kuue kuu jooksul pärast kuriteo toimepanemist**.

Muudel juhtudel tuleb hüvitist kõigepealt nõuda kuriteo toimepanijalt ning nõue tuleb esitada **kolme kuu jooksul pärast kuupäeva, mil saadi kätte otsus või teade selle kohta, et kohtuotsust ei ole täidetud**; kui kohtuotsust ei ole võimalik täita, on tähtaeg kolm kuud pärast teate saamist, et **kohtuotsuse täitmine ei ole võimalik**.

Missuguse kahju ja missuguste kulude katmiseks on võimalik hüvitist saada?

Kas hüvitisega kaetakse näiteks:

a) kuriteoohvrile tekitatud:

– **varaline (mittepsühholoogiline) kahju:**

vigastuste ravikulud (ravi – ambulatoorne ja haiglaravi, taastusravi) – **JAH**, kuid ainult juhul, kui isikul puudub piisav pensioni- ja töövõimetuskindlustus; kulud kaetakse Sloveenia Vabariigi õigusaktides tervishoiuteenuste kulude katmiseks kohustusliku tervisekindlustuse raames ettenähtud summas kuni 20 000 euro ulatuses;

vigastustest tulenevad erivajadused või -kulud (hooldus- ja abiteenused, ajutine ja pidev ravi, pikendatud füsioteraapiline ravi, eluaseme kohandamine, spetsiaalsed abivahendid jne) – **EI**;

püsivad vigastused (nt invaliidsus või püsiv puue);

ravi ajal ja pärast seda saamata jäänud sissetulek (sealhulgas sissetuleku kaotus ja elatise teenimise võime kaotus või elatusvahendite vähenemine jne) – **EI**; võimaluste kaotus – **EI**;

kulud, mis on seotud kahju põhjustanud juhtumi kohtuliku menetlemisega (näiteks õigusabi- või kohtukulud) – **EI**;

varastatud või kahjustatud isiklik vara – **EI**;

muu;

– **psühholoogiline (moraalne) kahju:**

ohvri valu ja kannatused – **JAH**, **kogetud füüsilise ja hingelise valu eest** (mille põhjuseks on elukvaliteedi langus, moonutatud välimus, vabaduse piiramine, väärikuse ja muude isiklike õiguste rikkumine); hirmu eest hüvitist ei maksta;

b) hüvitist saada õigustatud isikutele või ohvri sugulastele tekitatud:

– **varaline (mittepsühholoogiline) kahju:**

matusekulud – **EI**, sest nende katmine on nüüd sotsiaalne õigus ja selle suhtes kohaldatakse teist seadust;

ravikulud (nt perekonnaliikme ravi, ambulatoorne ja haiglaravi, taastusravi) – **JAH (ainult kuriteoohvritele)**, kulud kaetakse Sloveenia Vabariigi õigusaktides tervishoiuteenuste kulude katmiseks kohustusliku tervisekindlustuse raames ettenähtud summas ning ainult juhul, kui isikul puudub kohustuslik või vabatahtlik tervisekindlustus;

elatise kaotus – **JAH**, surmu lastele, kes vastavad toitjakaotuspension saamise tingimustele (kuni 15-aastane või kuni 26-aastane, kes õpib päevaõppes), kuid kellele toitjakaotuspension ei ole määratud (sumust tulenevatel põhjustel);

võimaluste kaotus – **EI**;

– **psühholoogiline kahju:**

sugulaste või hüvitist saada õigustatud isikute valu ja kannatused / ohvri surma korral hüvitist ellujäänutele – **JAH**, ülalpidamisel olnud isikutele makstakse hüvitist lähedase kaotusest tingitud hingelise valu eest;

a) kuriteoohvrile tekitatud:

– **varaline (mittepsühholoogiline) kahju:**

vigastuste ravikulud (ravi – ambulatoorne ja haiglaravi, taastusravi);

vigastustest tulenevad erivajadused või -kulud (hooldus- ja abiteenused, ajutine ja pidev ravi, pikendatud füsioteraapiline ravi, eluaseme kohandamine, spetsiaalsed abivahendid jne);

püsivad vigastused (nt invaliidsus või püsiv puue);

ravi ajal ja pärast seda saamata jäänud sissetulek (sealhulgas sissetuleku kaotus ja elatise teenimise võime kaotus või elatusvahendite vähenemine jne); võimaluste kaotus;

kulud, mis on seotud kahju põhjustanud juhtumi kohtuliku menetlemisega (näiteks õigusabi- või kohtukulud);

varastatud või kahjustatud isiklik vara;

muu;

– **psühholoogiline (moraalne) kahju:**

ohvri valu ja kannatused;

b) hüvitist saada õigustatud isikutele või ohvri sugulastele tekitatud:

– **varaline (mittepsühholoogiline) kahju:**

matusekulud;

ravikulud (nt perekonnaliikme ravi, ambulatoorne ja haiglaravi, taastusravi);

elatise või võimaluste kaotus;

– **psühholoogiline kahju:**

sugulaste või hüvitist saada õigustatud isikute valu ja kannatused / ohvri surma korral hüvitist ellujäänutele.

Kas hüvitist makstakse ühekordse summana või igakuiste maksetena?

Enamasti makstakse hüvitist ühekordse summana, välja arvatud juhul, kui tuleb kindlaks määrata hüvitise maksmise tingimused tulevikus teatud ajavahemiku jooksul (nt lapse päevaõpe).

Kuidas võivad minu käitumine seoses asjaomase kuriteoga, minu karistusregistri andmed või minu suutmatuse menetluse käigus koostööd teha mõjutada mu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Hüvitise summa kindlaksmääramisel võetakse arvesse **nõude esitaja käitumist** kuriteo toimepanemise ajal ja pärast seda ning **tema osa** juhtunus ja kahju ulatust ning hüvitise summat võidakse vastavalt vähendada või hüvitisnõue rahuldamata jätta.

Nõude esitaja kriminaalkorras karistatust ei kontrollita, kuid keeldumine koostööst kahju hüvitamise menetluses võib põhjustada olukorra, kus kõiki asjakohaseid asjaolusid, mille alusel tehakse kindlaks hüvitise saamise õigus, ei tuvastata ja seega ei ole hüvitise maksmise tingimused täidetud. Kui nõude esitaja ei reageeri ametiasutuse nõudele täiendada hüvitisnõuet, võidakse mittetäielik hüvitisnõue rahuldamata jätta.

Kuidas võib minu varaline seisund mõjutada minu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Kuriteoohvri varalist seisundit ei kontrollita ning seega ei mõjuta see hüvitise saamise õigust ja hüvitise suurus.

Kas on veel teisi kriteeriumeid, mis võivad mõjutada minu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Jah, hüvitist vähendatakse muude hüvitiste või maksete võrra, mis nõude esitaja on saanud sama kahju eest muudel alustel.

Kuidas hüvitist arvestatakse?

Füüsilise ja hingelise valu eest ette nähtud hüvitise määramisel võetakse arvesse seda liiki kahju eest makstava hüvitise maksimummäära ning hüvitise suurus määratakse kindlaks nende piirmäärade alusel, võttes arvesse vigastuse raskust ja kahju liiki.

Seoses **füüsilise valuga** eristatakse erinormides vigastuste kategooriaid ning seaduses on sätestatud iga kategooria puhul kohaldatavad hüvitise miinimum- ja maksimummäärad – 50–500 eurot kergete vigastuste korral, 100–1000 eurot keskmise raskusega vigastuste korral, 250–2500 eurot raskete vigastuste korral, 500–5000 eurot väga raskete vigastuste korral ja 1000–10 000 eurot ültraskete vigastuste korral.

Muud liiki kahju puhul kohaldatakse muid õigusnorme. Ravikulud hüvitatakse kohustusliku tervisekindlustuse raames tervishoiuteenuste kulude katmiseks ettenähtud summas, millele kindlustatud isikul on asjaomases olukorras õigus Sloveenia Vabariigi õigusaktide kohaselt. Elatise kaotus hüvitatakse surnud kuriteoohvri ülalpidamisel olnud isikutele Sloveenia pensioni- ja töövõimetuskindlustust käsitlevates õigusaktides seoses toitjakaotuspensioniga ettenähtud ulatuses.

Kas on olemas minimaalne/maksimaalne hüvitissumma?

Jah, füüsilise valu eest makstav miinimumhüvitis on 50 eurot ja maksimumhüvitis 10 000 eurot, ning hingelise valu eest makstav maksimumhüvitis on 10 000 eurot.

Lähedase surmast tingitud hingelise valu eest surnu kõikidele sugulastele makstava hüvitise summa on kuni 10 000 eurot.

Kas ma pean märkima nõudevormile konkreetse summa? Kui pean, siis kust saada juhiseid selle arvestamise või muude aspektide kohta?

Ei. Nõudevormile võib märkida hüvitise summa, kuid see ei ole asjaomase seadusega nõutav.

Kas ametiasutuse/organi makstavast hüvitisest arvestatakse maha hüvitis, mille olen oma kaotuse tõttu saanud muudest allikatest (tööandja kindlustusskeemist või erakindlustusskeemist)?

Jah. Seaduse järgi **vähendatakse** iga liiki kahju eest määratud hüvitist **muude hüvitiste või maksete** võrra, mis nõude esitaja on saanud sama kahju eest **muudel alustel**.

Kas mul on võimalik saada hüvitise ettemakset? Kui on, siis millistel tingimustel?

Ei.

Kas mul on võimalik saada pärast põhiotsuse langetamist täiendavat või lisahüvitist (asjaolude muutumise või tervise halvenemise jms tõttu)?

Asjaomases seaduses ei ole sellist asjaolude muutumist ette nähtud.

Millised tõendavad dokumendid pean ma oma nõudele lisama?

Asjaomase seaduse kohaselt tuleb koos taotlusega esitada järgmised dokumendid:

volikiri;

kuriteoakte äraakiri (või muu asutuse poolt kriminaalmenetluse ajal (või enne kriminaalmenetlust) väljastatud dokumendid);

asjaomane haiguslugu ja arstitõendid;

nõude esitaja tõend muudest allikatest hüvitise taotlemise kohta.

Kui nõude esitaja nõuab hüvitist pärast seda, kui tal ei õnnestunud kuriteo toimepanijalt hüvitist saada, tuleb esitada järgmised dokumendid:

kohtuotsuse (millega mõisteti välja hüvitis) äraakiri;

täitekorralduse äraakiri ja tõendid selle kohta, et otsust ei ole täidetud või ei ole see võimalik.

Ametiasutus võib nõuda täiendavaid tõendeid, et määrata kindlaks hüvitise saamise tingimused.

Kas nõude kättetoimetamise ja menetlemise eest tuleb maksta haldus- või muid tasusid?

Ei. Seaduse järgi on hüvitise maksmise menetlustes nõude esitamine ja menetlemine ning otsuste tegemine lõivuvaba.

Milline asutus teeb hüvitisnõude kohta otsuse (riigisisese juhtumi korral)?

Kuriteoohvrite hüvitise maksmise üle otsustav komisjon (Komisija Vlade Republike Slovenije za odločanje o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj; eespool ja edaspidi „komisjon“).

Kuhu tuleb hüvitisnõue saata (riigisisese juhtumi korral)?

Hüvitisnõue tuleb saata justiitsministeeriumile (Ministrstvo za pravosodje) aadressil Župančičeva 3, 1000 Ljubljana.

Kas ma pean tulema isiklikult kohale, kui toimub menetlus ja/või minu nõude kohta tehakse otsus?

Ei.

Kui kaua (ligikaudu) võtab aega ametiasutusest hüvitisnõude kohta otsuse saamine?

Õigusaktide kohaselt on otsuse tegemise tähtaeg kolm kuud pärast nõuetekohaselt täidetud nõude saamist. Menetlus kestab olenevalt juhtumi asjaoludest üldjuhul vähem kui pool aastat.

Kui ma ei ole ametiasutuse otsusega rahul, siis kuidas saan ma selle vaidlustada?

Komisjoni otsuse saab vaidlustada, esitades kaebuse Sloveenia Vabariigi halduskohtusse.

Kust leida vajalikke vorme ja muud teavet nõude esitamise kohta?

Need leiab justiitsministeeriumi veebisaidilt:

<https://e-uprava.gov.si/podrocja/drzava-druzba/kazniva-dejanja/odskodnine-zrtvam-kaznivih-dejanj.html>

Veebisaidi ingliskeelne versioon:

<https://www.gov.si/en/topics/compensation-for-victims-of-crimes/>

Teavet saab ka kirja ja telefoni teel:

Ministrstvo za pravosodje

Direktorat za kaznovalno pravo in človekove pravice

Sektor za popravno krivic in podpora žrtvam kaznivih dejanj

Župančičeva 3, 1000 Ljubljana

Tel: +386 1 369 5442

E-post: gp.mp@gov.si

Politsei peab andma põhiteavet selle kohta, kuidas inimesed saavad oma õigusi teostada. Üldiselt on neist õigustest teadlikud ja võivad seda teavet anda ka muud kuriteoohvritega tegelevad riigiasutused (sotsiaaltöökeskused, kuriteoohvreid abistavad vabaühendused).

Kas abi saamiseks on olemas spetsiaalne abitelefoni või veebisait?

Vt eespool.

Kas mul on võimalik saada nõude koostamiseks õigusabi (juristi abi)?

Sellistel juhtudel ei ole tasuta õigusabi ette nähtud.

Üldise haldusmenetluse normide kohaselt peab ametiisik siiski järgima nõude esitaja õiguste kaitsmise põhimõtet, mis tähendab, et ametnik peab võimaldama nõude esitajal teostada oma õigusi, teda selles suhtes hoiatama, soovitada tal esitada nõue ja andma selgitusi, tagades samal ajal, et nõude esitaja teadmatust ei kahjusta tema õigusi.

Kas on olemas ohvriabiorganisatsioonid, kes mind hüvitise nõutamisel abistaksid?

Jah, mõned vabaühendused pakuvad kuriteoohvritele abi nende õiguste teostamisel (nt Društvo za nenasilno komunikacijo (Vägivallavaba Suhtlemise Ühing)).

Viimati uuendatud: 12/03/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.